

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра олімпійського та професійного спорту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фізична культура і спорт в закладах вищої освіти

Галузь знань А Освіта

Спеціальність А7 Фізична культура і спорт

Освітньо-професійна програма «Фізична культура і спорт»

Розробники

Людмила ХАРЧЕНКО-
БАРАНЕЦЬКА

Завідувач кафедри розробника

Надія ДОВГАНЬ

Завідувач кафедри спеціальності

Надія ДОВГАНЬ

Гарант освітньо-професійної програми

Людмила ХАРЧЕНКО-
БАРАНЕЦЬКА

Т.в.о. директора
післядипломної освіти
Декан факультету ФВіС

ННІ

Катерина ЗУБ

Віталій ВЕРБИЦЬКИЙ

Начальник НМВ

Євгенія ПОСТИКІНА

м. Миколаїв – 2026 рік

1.Опис освітньої компоненти

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Фізична культура і спорт в закладах вищої освіти	
Галузь знань	А Освіта	
Спеціальність	А7 Фізична культура і спорт	
Спеціалізація (якщо є)		
Освітня програма	Фізична культура і спорт	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Курс навчання	2	
Навчальний рік	2026 – 2027 н.р.	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма	Заочна форма
	10 семестр	14, 15 триместри
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи здобувачів вищої освіти	Денна форма	Заочна форма (15 триместр)
	16	4
	32	12
	72	104
Контрольна робота	-	1 (15 триместр)
Відсоток аудиторного навантаження	40%	13 %
Мова викладання	Українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	-	
Форма підсумкового контролю	Іспит	Іспит

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати вивчення освітньої компоненти.

Анотація курсу. Дисципліна «Фізична культура і спорт в закладах вищої освіти» – професійно-орієнтована освітня компонента, що займає провідне місце у підготовці здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю А7 «Фізична культура спорт». Дисципліна спрямована на формування цілісної системи спеціальних знань та методичних навичок самостійної, творчої функціональної діяльності фахівця галузі фізичної культури та спорту, який ефективно зможе їх проявляти працюючи в закладах вищої освіти України.

Мета курсу – формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти фахових знань про особливості професійної діяльності викладача фізичної культури і спорту в закладах вищої освіти України, а також оволодіння здобувачами спеціальними знаннями задля ефективної реалізації професійних завдань.

Завдання курсу:

1.Сформувати у здобувачів вищої освіти фундаментальні знання та уміння стосовно наукових і практичних відомостей про професійну діяльність фахівця фізичної культури і спорту;

2.Розкрити сутність підготовленості та професійних завдань викладача фізичної культури і спорту в ЗВО.

3. Розкрити нормативний аспект реалізації системи фізичної культури і спорту в ЗВО України.

4.Обґрунтовувати підбір специфічних прийомів професійної майстерності фахівця;

5.Сформувати позитивну мотивацію до моделювання та реалізації індивідуальної стратегії професійного зростання.

Методи та форми навчання.

Робоча програма освітньої компоненти передбачає викладання матеріалу у вигляді: бесіди, диспутів, дискусій, пояснювально-ілюстративного методу. Основними формами навчання є лекції, практичні заняття, індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача та самостійна робота здобувача вищої освіти.

Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної її підготовки доцільно використовувати різні **методи навчання**, а саме: вербальний, наочний, практичні методи; організації пізнавальної діяльності (частково-пошуковий, дослідницький); методи стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітаційні); методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).

Розроблена програма відповідає освітній програмі спеціальності А7 Фізична культура і спорт та орієнтована на **формування наступних компетентностей**:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.

СК 6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.

СК 9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.

СК 10. Здатність здійснювати безпековий аудит спортивних об'єктів, розробляти інструкції та методичні рекомендації з цивільного захисту, а також здійснювати підготовку і навчання тренерсько-викладацького складу та персоналу діям у надзвичайних ситуаціях.

СК 11. Здатність розробляти оздоровчо-рекреаційні програми у сфері фізична культура і спорт для людей різних верств населення із врахуванням регіональних особливостей.

Передбачені наступні ***програмні результати навчання.***

РН 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.

РН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

РН 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.

РН 6. Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання. Заняття у 2026-2027 навчальному році відбуваються в онлайн форматі. Передбачена синхронна форма виконання заданого матеріалу здобувачам вищої освіти в онлайн форматі згідно розкладу занять, так і на освітньо-інформаційній платформі ЧНУ імені Петра Могили - Moodle.

3. Програма освітньої компоненти

3.1. Денна форма:

	Теми	Лекції (год.)	Практичні (групові) (год.)	Самостійна робота (год.)
10 семестр				
1-2.	Вступ до навчальної дисципліни. Професійна діяльність фахівців фізичної культури і спорту.	4	6	10
3.	Організація фізичного виховання в закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації.	2	4	10
4.	Структура й особливості змісту базової програми з фізичного виховання в закладах вищої освіти.	2	4	10
5.	Організація і зміст навчально-виховного процесу у навчальних відділеннях.	2	4	10
6.	Спортивний клуб, як громадська спортивна організація у системі фізичного виховання закладів вищої освіти.	2	4	10
7.	Характеристика сучасних інновацій в системі фізичного виховання студентської молоді	2	4	10
8.	Шляхи оптимізації фізичної активності студентської молоді.	2	6	12
Всього за семестр		16	32	72

3.2 Програма освітньої компоненти

Заочна форма навчання:

	Теми	Лекції (год.)	Практичні (групові) (год.)	Самостійна робота (год.)
XV триместр				
1.	Вступ до навчальної дисципліни. Професійна діяльність фахівців фізичної культури і спорту.	2	2	10
2.	Організація фізичного виховання в закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації.	2	2	10
3.	Структура й особливості змісту базової програми з фізичного виховання в закладах вищої освіти.	-	2	10
4.	Організація і зміст навчально-виховного процесу у навчальних відділеннях.	-	2	16
5.	Спортивний клуб, як громадська спортивна організація у системі фізичного виховання закладів вищої освіти.	-	2	16
6.	Характеристика сучасних інновацій в системі фізичного виховання студентської молоді	-	1	20
7.	Шляхи оптимізації фізичної активності студентської молоді.	-	1	22
	Всього	4	12	104

4.Зміст освітньої компоненти
4.1.План лекцій (денна форма навчання)

№	Тема заняття / план	
10 семестр		
1-2.	Лекція 1-2. Вступ до навчальної дисципліни. Професійна діяльність фахівців фізичної культури і спорту. 1. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців у галузі фізичної культури і спорту. 2. Професійні характеристики фахівців фізичної культури. 2. Складники професійної майстерності та службові обов'язки фахівців сфери фізична культура і спорт.	4
3.	Лекція 3. Організація фізичного виховання в закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації. 1. Мета і завдання фізичного виховання здобувачів вищої освіти. 2. Форми фізичного виховання здобувачів вищої освіти. 3. Структура і зміст фізичного виховання в ЗВО. 4. Особливості методики фізичного виховання в різних навчальних закладах.	2
4.	Лекція 4. Структура й особливості змісту базової програми з фізичного виховання в закладах вищої освіти. 1. Зміст “Базової програми з фізичного виховання для закладів вищої освіти I–II, III–IV рівнів акредитації”. 2. Види навчальних занять з фізичного виховання у закладах вищої освіти. 3. Засоби та методи фізичного виховання в ЗВО. 4. Контроль успішності з фізичного виховання. 5. Атестація з фізичного виховання.	2
5.	Лекція 5. Організація і зміст навчально-виховного процесу у навчальних відділеннях. 1. Форми занять з фізичного виховання у закладах вищої освіти. 2. Позанавчальні заняття. 3. Критерії розподілу студентів по навчальним відділенням.	3
6.	Лекція 6. Спортивний клуб, як громадська спортивна організація у системі фізичного виховання закладів вищої освіти. 1. Загальні положення. 2. Мета і завдання спортивного клубу 3. Права та основні напрямки діяльності спортивного клубу.	2
7.	Лекція 7. Характеристика сучасних інновацій в системі фізичного виховання студентської молоді. 1. Зміст інноваційних технологій в системі фізичного виховання студентської молоді. 2. Ефективність інноваційних технологій та їх особливості. Структура педагогічних технологій. 3. Проблеми, з якими стикаються при використанні інноваційних технологій. 4. Вимоги щодо застосування інноваційних технологій	2
8.	Лекція 8. Шляхи оптимізації фізичної активності студентської молоді.	2

	1. Фізичне виховання молоді на сучасному етапі розвитку суспільства. 2. Недоліки сучасної системи фізичного виховання. 3. Розподіл фізичного та розумового навантаження серед студентської молоді. 4. Ініціативність здобувачів вищої освіти, як рушійна сила оптимізації фізичного виховання студентської молоді.	
	Разом (год.)	16

4.2.План практичних занять (денна форма навчання)

№	Тема заняття / план	
	10 семестр	
1-2	Тема 1-2. Вступ до навчальної дисципліни. Професійна діяльність фахівців фізичної культури і спорту. Обговорення питань лекції. Питання на самоопрацювання: Описати вид майбутньої професії в сфері фізична культура і спорт за наступним алгоритмом: 1. Який Вид професій в сфері фізична культура і спорт Вам найбільше подобається? 2. Які перспективи розвитку і практичної реалізації даного різновиду професії? 3. Що подобається в даному виді професії? 4. Що не влаштовує в даному виді професії? 5. Що б Ви змінили в даному виді професії чи впровадили? 6. Чи аналізували Ви формат реалізації даного виду професії в країнах Європи? Якщо так, наведіть приклад.	6
3.	Тема 3. Організація фізичного виховання у вищих навчальних закладах III-IV рівня акредитації. Обговорення питань лекції. Питання на самоопрацювання: 1.Ознайомитись з наукової працею «Організація та методика фізичного виховання здобувачів вищої освіти», опрацювання матеріалу. 2. Контрольне тестування з тематики на освітньо-інформаційній платформі Moodle.	4
4.	Тема 4. Структура й особливості змісту базової програми з фізичного виховання в закладах вищої освіти. Обговорення питань лекції. Питання на самоопрацювання: 1. Ознайомитись і проаналізувати робочу програму з фізичного виховання ЧНУ імені Петра Могили. 2. Ознайомитись і проаналізувати робочу програму з фізичного виховання ЗВО України на вибір. 3. Ознайомитись і проаналізувати робочу програму з фізичного виховання ЗВО Європи.	6
5.	Тема 5. Організація і зміст навчально-виховного процесу у навчальних відділеннях. Обговорення питань лекції. Питання на самоопрацювання: 1. Особливості розвитку фізичних здібностей здобувачів вищої освіти в навчальний час. 2. Особливості розвитку фізичних здібностей здобувачів вищої освіти в поза навчальний час.	4
6.	Тема 6. Спортивний клуб, як громадська спортивна організація у системі фізичного виховання закладів вищої освіти. Обговорення питань лекції. Питання на самоопрацювання:	4

	1.Ознайомлення з «Положенням про спортивний клуб ЧНУ імені Петра Могили». 2. Про утворення фізкультурно-спортивних клубів та їх осередків у вищих, середніх і професійно-технічних навчальних закладах.	
7.	Тема 7. Характеристика сучасних інновацій в системі фізичного виховання студентської молоді. Обговорення питань лекції. Питання на самоопрацювання: 1. Ігрові технології та їх використання на практиці. 2. Сучасні системи фізичного виховання молоді. Контрольне тестування.	4
8.	Тема 8. Шляхи оптимізації фізичної активності студентської молоді. Обговорення питань лекції. Питання на самоопрацювання: 1.Універсиади, як інструмент оптимізації фізичного виховання студентської молоді. 2.Історія виникнення універсіад. 3.Студентський спорт в Україні. Презентаційна доповідь.	4
Всього:		32

Завдання для самостійної роботи

Обсяг самостійної роботи в X семестрі для здобувачів денної форми навчання становить 72 години.

Вказівки та пояснення до виконання завдань на самостійну роботу

1.Самостійне опрацювання додаткових інформаційно-методичних джерел здійснюється відповідно до переліку наведеному у цій програмі.

2.Самостійна робота з літературою та електронними джерелами має знайти відображення в конспекті з курсу.

4.3.План лекційних занять (заочна форма навчання)

№	Тема заняття / план	
	XV триместр	год
1.	Лекція 1. Вступ до навчальної дисципліни. Різновиди професій сфери фізична культура і спорт. Обговорення питань: 1. Основні характеристики діяльності фахівців сфери фізична культура і спорт. 2. Сьогодення і перспективність професій сфери фізична культура і спорт. 3. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців сфери фізична культура і спорт.	2
2.	Лекція 2. Організація фізичного виховання в закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації. 1. Мета і завдання фізичного виховання здобувачів вищої освіти. 2. Форми фізичного виховання здобувачів вищої освіти. 3. Структура і зміст фізичного виховання в ЗВО. 4. Особливості методики фізичного виховання в різних навчальних закладах.	2
Всього:		4

4.3. План практичних занять (заочна форма навчання)

№	Тема заняття / план	
	XV триместр	год
1	Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни. Різновиди професій сфери фізична культура і спорт. Обговорення тематичних питань. Питання на самоопрацювання: Описати вид майбутньої професії в сфері фізична культура і спорт за наступним алгоритмом: 1. Який Вид професій в сфері фізична культура і спорт Вам найбільше подобається? 2. Які перспективи розвитку і практичної реалізації даного різновиду професії? 3. Що подобається в даному виді професії? 4. Що не влаштовує в даному виді професії? 5. Що б Ви змінили в даному виді професії чи впровадили? 6. Чи аналізували Ви формат реалізації даного виду професії в країнах Європи? Якщо так, наведіть приклад.	2
2	Тема 2. Організація фізичного виховання у вищих навчальних закладах III-IV рівня акредитації. Обговорення тематичних питань. Питання на самоопрацювання: 1. Ознайомитись з наукової працею «Організація та методика фізичного виховання здобувачів вищої освіти», опрацювання матеріалу. 2. Контрольне тестування з тематики на освітньо-інформаційній платформі Moodle.	2
3	Тема 3. Організація і зміст навчально-виховного процесу у навчальних відділеннях. Обговорення тематичних питань. Питання на самоопрацювання: 1. Особливості розвитку фізичних здібностей здобувачів вищої освіти в навчальний час. 2. Особливості розвитку фізичних здібностей здобувачів вищої освіти в поза навчальний час.	2
4	Тема 4. Спортивний клуб, як громадська спортивна організація у системі фізичного виховання закладів вищої освіти. Обговорення питань лекції. Питання на самоопрацювання: 1. Ознайомлення з «Положенням про спортивний клуб ЧНУ імені Петра Могили». 2. Про утворення фізкультурно-спортивних клубів та їх осередків у вищих, середніх і професійно-технічних навчальних закладах.	2
5	Тема 5. Структура й особливості змісту базової програми з фізичного виховання в закладах вищої освіти. Обговорення тематичних питань. Питання на самоопрацювання: 1. Ознайомитись і проаналізувати робочу програму з фізичного виховання ЧНУ імені Петра Могили. 2. Ознайомитись і проаналізувати робочу програму з фізичного виховання ЗВО України на вибір. 3. Ознайомитись і проаналізувати робочу програму з фізичного виховання ЗВО Європи.	2
6	Тема 6. Характеристика сучасних інновацій в системі фізичного	1

	виховання студентської молоді. 1. Зміст інноваційних технологій в системі фізичного виховання студентської молоді. 2. Ефективність інноваційних технологій та їх особливості. Структура педагогічних технологій. 3. Проблеми, з якими стикаються при використанні інноваційних технологій. 4. Вимоги щодо застосування інноваційних технологій.	
7	Тема 7. Шляхи оптимізації фізичної активності студентської молоді. 1. Фізичне виховання молоді на сучасному етапі розвитку суспільства. 2. Недоліки сучасної системи фізичного виховання. 3. Розподіл фізичного та розумового навантаження серед студентської молоді. 4. Ініціативність здобувачів вищої освіти, як рушійна сила оптимізації фізичного виховання студентської молоді.	1
Всього:		12

Завдання для самостійної роботи

Обсяг самостійної роботи для здобувачів заочної форми навчання складає 104 години.

Вказівки та пояснення до виконання завдань на самостійну роботу

1. Самостійне опрацювання додаткових інформаційно-методичних джерел здійснюється відповідно до переліку наведеному у цій програмі.

2. Самостійна робота з літературою та електронними джерелами має знайти відображення в конспекті з курсу.

Тематики на само опрацювання:

Тема 1. Характеристика сучасних інновацій в системі фізичного виховання студентської молоді.

1. Ігрові технології та їх використання на практиці.
2. Сучасні системи фізичного виховання молоді.

Тема 2. Шляхи оптимізації фізичної активності студентської молоді.

1. Універсиади, як інструмент оптимізації фізичного виховання студентської молоді.
2. Історія виникнення універсіад.
3. Студентський спорт в Україні.

Тема 3. Майстерність педагогічного спілкування.

1. Особливості професійно-педагогічного спілкування.
2. Характер спілкування.
3. Функції та структура педагогічного спілкування.
4. Бар'єри у спілкуванні. Стили педагогічного спілкування.
5. Здійснити аналіз та схарактеризувати особливості стилів педагогічного спілкування; підготуватися до дискусії на тему «Які заходи, на Вашу думку, можуть допомогти встановити контакт у педагогічно-професійному діалозі».

Тема 4. Формування особистісних та професійних якостей фахівців сфери фізична культура і спорт.

1. Основи фізкультурно-спортивної діяльності сучасності.
2. Мотиваційно-ціннісні орієнтири фахівців сфери фізична культура і спорт.
3. Психофізична досконалість.
4. Охарактеризувати сучасного фахівця (професія за вибором) сфери фізичної культури і спорту за мотиваційно-ціннісними складовими професійної діяльності.

Тема 5. Технології проєктування кар'єри фахівців сфери ФКіС, підвищення кваліфікації та перекваліфікації.

1. Перспективність професії викладач фізичного культури в ЗВО.
2. Сучасні методи планування кар'єри.
3. Планування професійного розвитку.
4. Планування кар'єрного зростання.
5. Підходи до підвищення кваліфікації фахівців сфери фізична культура і спорт.

5. Екзаменаційні питання

Зразок “0” варіанту білету на іспит

Чорноморський Національний університет імені Петра Могили
Факультет фізичного виховання та спорту
Кафедра Олімпійського та професійного спорту

Освітня компонента “Фізична культура і спорт в закладах вищої освіти”.

Освітньо-кваліфікаційний рівень – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма - Фізична культура і спорт

Спеціальність – А7 Фізична культура і спорт

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 0

1. Назвіть три компоненти фізичного виховання здобувачів вищої освіти.
2. Характеристика виховних та навчальних педагогічних технологій.
3. Особливості розвитку фізичних здібностей здобувачів вищої освіти в поза навчальний час.

Затверджено на засіданні
Кафедри Олімпійського та професійного спорту
Протокол № __ від “__” _____ 202__ р.

Екзаменатор

доц. Людмила ХАРЧЕНКО-БАРАНЕЦЬКА

Завідувачка кафедри

проф. Надія ДОВГАНЬ

Перелік екзаменаційних питань

1. Чому сприяє фізичне виховання здобувачів вищої освіти, як складова частина гуманітарної освіти?
2. Що є метою фізичного виховання у ЗВО?

3. Якими є завдання фізичного виховання у ЗВО?
4. Назвіть три компоненти фізичного виховання здобувачів вищої освіти?
5. Що є основою державного стандарту фізичного виховання у системі вищої освіти?
6. Якими є розділи базової навчальної програми з фізичного виховання здобувачів вищої освіти?
7. На які відділення поділяються здобувачі вищої освіти для проведення практичних занять з фізичного виховання?
8. Які здобувачі вищої освіти зараховуються до основного відділення для занять фізичним вихованням?
9. Які здобувачі вищої освіти зараховуються до спеціального медичного відділення для занять фізичним вихованням?
10. Хто з посадових осіб є відповідальним за організацію процесу фізичного виховання здобувачів в ЗВО?
11. Розкрийте поняття “Фізична культура” і “Фізичне виховання”.
12. Які загальні принципи фізичної культури Ви знаєте?
13. Назвіть методичні принципи фізичного виховання.
14. Назвіть вихідні поняття теорії та методики фізичного виховання (дайте визначення одного з них).
15. Які особливості предмета “Фізичне виховання” у закладі вищої освіти?
16. У чому полягає головна мета фізичного виховання здобувачів вищої освіти?
17. Назвіть і охарактеризуйте взаємозв’язки дисципліни “Фізичне виховання” з іншими дисциплінами.
18. З яких розділів складається “Базова програма з фізичного виховання для закладів вищої освіти III–IV рівнів акредитації”? Дайте характеристику кожного з них.
19. Назвіть три основні форми фізкультурної діяльності здобувачів вищої освіти.
20. Що є головним засобом фізичного виховання?
21. Які види контролю успішності з фізичного виховання Ви знаєте?
22. Яка основна мета спортивного клубу?
23. Назвіть передумови для гармонізації фізичного і духовного виховання студентської молоді?
24. Охарактеризуйте проведення комплексних студентських спартакіад.
25. Назвіть структури які здійснюють організацію і контроль фізичного виховання в галузі освіти.
26. Охарактеризуйте форми фізичного виховання зі здобувачами вищої освіти.
27. Охарактеризуйте методичні основи фізичного виховання студентів в основному та спортивному навчальному відділеннях.
28. Назвати розділи Базової навчальної програми з фізичного виховання та дати характеристику кожному з них.
29. Дати визначення „кредит”, „модуль”, „рейтинг”.
30. Перелічити навчальні відділення з фізичного виховання та дати характеристику.
31. Охарактеризуйте форми проведення навчальних занять у різних відділеннях здобувачів.
32. Охарактеризуйте залікові вимоги для різних груп здобувачів вищої освіти.
33. Завдання, функції та права кафедри фізичного виховання.
34. Форми і порядок реалізації повноважень кафедри фізичного виховання.
35. Вимоги до професійної діяльності викладачів з фізичного виховання та спорту.
36. Характеристика нормативних документів, які регламентують діяльність спортивних клубів.
37. Статут спортивного клубу ЗВО.
38. Мета і завдання спортивного клубу.
39. Організаційна структура спортивного клубу.
40. Закон України «Про фізичну культуру і спорт».

41. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту.
42. Міжнародна Хартія фізичного виховання і спорту.
43. Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України як організаційна форма з фізичної культури та спорту у вищих навчальних закладах.
44. Накази МОН України, щодо «Щодо розвитку фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах»
45. Аналіз результатів, щодо ставлення здобувачів до існуючої у вишах України системи фізичного виховання.
46. Структурні компоненти педагогічних технологій які використовуються у закладах вищої освіти.
47. Характеристика виховних та навчальних педагогічних технологій.
48. Характеристика педагогічних технологій фізичної культури особистості здобувачів.
49. Характеристика сучасних підходів спрямованих на удосконалення системи фізичного виховання у ЗВО.
50. Об'єктивні критерії ефективності концептуально нового підходу до педагогічного процесу у ЗВО щодо фізичного виховання.
51. Аналіз основних аспектів робочої програми з фізичного виховання ЧНУ імені Петра Могили.
52. Аналіз основних аспектів робочої програми з фізичного виховання ЗВО України на вибір.
53. Аналіз основних аспектів робочої програми з фізичного виховання ЗВО Європи.
54. Особливості розвитку фізичних здібностей здобувачів вищої освіти в навчальний час.
55. Особливості розвитку фізичних здібностей здобувачів вищої освіти в поза навчальний час.
56. Різновиди професій сфери фізична культура і спорт.
57. Основні характеристики діяльності фахівців сфери фізична культура і спорт.
58. Сьогодення і перспективність професій сфери фізична культура і спорт.
59. Фахові спеціальності, спеціалізації і посади фахівців сфери фізична культура і спорт.
60. Характеристика професійної майстерності та посадові обов'язки викладача фізичної культури в ЗВО.
61. Сутність і модель професійної майстерності, її призначення.
62. Модельна структура професійної діяльності фахівця сфери фізична культура і спорт.
63. Технології розробки моделі фахівця.
64. Основи фізкультурно-спортивна діяльності сучасності.
65. Мотиваційно-ціннісні орієнтири фахівців сфери фізична культура і спорт.
66. Визначення і зміст понять «етика», «професійна етика», «педагогічна етика».
67. Принципи професійної етики. Види професійної етики.
68. Поняття «кодекс етики». Зміст етичних кодексів.
69. Особливості професійно-педагогічного спілкування.
70. Функції та структура педагогічного спілкування.
71. Бар'єри у спілкуванні. Стилi педагогічного спілкування.
72. Планування кар'єри, як напрям кадрової роботи у спортивній організації.
73. Сучасні методи планування кар'єри.
74. Планування професійного розвитку.
75. Планування кар'єрного зростання.
76. Етапи професійного становлення особистості.
77. Професійні деформації особистості.
78. Синдром емоційного вигорання.
79. Психологічний супровід професійного становлення.
80. Загальне поняття про «інновацію». Термінологія.
81. Роль наукового процесу в інноваційній системі формування професійної майстерності.

82. Інноваційні методики формування професійної майстерності в системі фізичної культури і спорту.
83. Чим характеризується авторитарний, або директивний, стиль роботи викладача ФК?
84. Чим характеризуються демократичний, або колегіальний, стиль роботи викладача ФК?
85. Чим характеризуються ліберальний (вільний) стиль викладача ФК?
86. Чим обумовлений індивідуальний стиль керівництва?
87. Дати характеристику психологічної складової професійної діяльності викладача ФК.
88. Історичний аспект становлення і розвитку Універсіад.
89. Роль Універсіад в мотивації молоді.
90. Українські спортсмени – учасники Універсіад.

6. Розподіл балів

Система накопичення балів з освітньої компоненти «Фізична культура і спорт в закладах вищої освіти» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Види роботи	Бали
Практична робота	4 x 5 балів = 20 балів
Практична робота/завдання	3x10 балів = 30 балів
Контрольне тестування	1x10 балів
Всього: мах 60 балів	
Іспит: мах 40 балів	
Мах 100 балів	

Критерії оцінювання видів робіт

Критерії оцінювання практичних робіт

5 балів – практична робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, без помилок, здобувач вищої освіти демонструє вміння на підставі аналізу літератури, а також узагальнення практики і сучасних наукових досліджень, робити аналітичні висновки з проблем тематичного завдання.

4 бали – практична робота виконана у повному обсязі без помилок.

3 бали – практична робота виконана у повному обсязі, але містить ряд помилок.

2 бали – практична робота виконана у неповному обсязі, але правильно або у повному обсязі, при наявності значних помилок

1 бал – практична робота виконана, але неправильно.

0 балів – практична робота не виконана.

Критерії оцінювання практичних робіт/завдань

10-9 балів – практична робота/завдання виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, без помилок, здобувач вищої освіти демонструє вміння на підставі аналізу літератури, а також узагальнення практики і сучасних наукових досліджень, робити аналітичні висновки з проблем тематичного завдання.

7-8 балів – практична робота/завдання виконана у повному обсязі без помилок.

5-6 балів – практична робота/завдання виконана у повному обсязі, але містить ряд помилок.

- 4-3 бали – практична робота/завдання виконана у неповному обсязі, але правильно або у повному обсязі, при наявності значних помилок
- 2-1 бал – практична робота/завдання виконана, але неправильно.
- 0 балів – практична робота/завдання не виконана.

В рамках навчальної дисципліни «Фізична культура і спорт в закладах вищої освіти» рекомендовано на практичних заняттях здобувачам опанувати дистанційні онлайн-курси, які передбачають отримання сертифікату. На практичному занятті надаватимуться рекомендовані курси, проте, варто дотримуватися напрямку інформальної освіти при самостійному виборі курсу: робота з дітьми, психофізичне здоров'я, робота з молоддю, сучасна освіта, сфера фізична культура і спорт, інклюзивна освіта, академічна доброчесність тощо. Виконання даного виду роботи відноситься до практичних робіт/завдань.

Критерії оцінювання контрольного тестування

Критеріями оцінювання контрольного тестування є система нарахування балів за вірну відповідь. Так, контрольне тестування в електронному форматі, яке розміщено на платформі Moodle, з обмеженням виконання в часі. Передбачено 10 питань з варіантами відповідей з тематик курсу навчальної дисципліни «Фізична культура і спорт в закладах вищої освіти». Кожна вірна відповідь 1 бал. Загалом підраховується загальна кількість балів за сумою балів відносно вірних відповідей. Максимальний бал за контрольне тестування – 10 балів. Контрольне тестування можна пройти 1 раз.

Розподіл балів

Система накопичення балів з освітньої компоненти «Фізична культура і спорт в закладах вищої освіти» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Види роботи	Бали
Практична робота	5 x 5 балів = 25 балів
Конспект тематичних питань на самоопрацювання	5 балів
Контрольна робота	30 балів
Всього: мах 60 балів	
Залік: мах 40 балів	
Мах 100 балів	

Критерії оцінювання видів робіт

Критерії оцінювання практичних робіт

5 балів – практична робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, без помилок, здобувач вищої освіти демонструє вміння на підставі аналізу літератури, а також узагальнення практики і сучасних наукових досліджень, робити аналітичні висновки з проблем тематичного завдання.

4 бали – практична робота виконана у повному обсязі без помилок.

3 бали – практична робота виконана у повному обсязі, але містить ряд помилок.

2 бали – практична робота виконана у неповному обсязі, але правильно або у повному обсязі, при наявності значних помилок

1 бал – практична робота виконана, але неправильно.

0 балів – практична робота не виконана.

Критерії оцінювання конспектів тематичних питань на само опрацювання

5 балів – конспект чітко представляє тематику і питання на само опрацювання. Відповіді чіткі, лаконічні і відображають основні аспекти питання. Здобувач показує власну думку. Не використовується ІІІ.

4 бали - конспект чітко представляє тематику і питання на само опрацювання. Відповіді чіткі, лаконічні але не відображають основні аспекти питання. Здобувач показує власну думку. Не використовується ІІІ.

3 бали - конспект чітко представляє тематику і питання на само опрацювання. Відповіді чіткі, лаконічні але не відображають основні аспекти питання. Здобувач не показує власну думку. Не використовується ІІІ.

2 бали – в конспекті не зазначені питання на які надається відповідь, або відповіді представлені не на повний арсенал питань тематики. Відповіді не дуже чіткі поверхньо відображають основні аспекти питання. Здобувач не показує власну думку. Не використовується ІІІ.

1 бал - в конспекті не зазначені питання на які надається відповідь, або відповіді представлені не на повний арсенал питань тематики. Відповіді не дуже чіткі поверхньо відображають основні аспекти питання. Здобувач не показує власну думку. Використаний ІІІ.

0 балів – практична робота не виконана.

Контрольна робота

Критерії оцінювання контрольної роботи

Підсумкова контрольна робота оцінюється в 30 балів:

- повне виконання завдання без помилок – 10-9 балів;
- повне виконання завдання з незначними помилками – 8-7 бали;
- часткове виконання завдання (не менше 60%) – 6-5 балів;
- часткове виконання завдання з помилками (50 %) – 4 бали;
- виконання незначного обсягу роботи (менше 50 %) -3 бали;
- виконання незначного обсягу роботи з помилками (менше 50 %) -1-2 бали;
- не виконання контрольної роботи – 0 балів.

Контрольна робота має містити титульний аркуш, перелік завдань контрольної роботи, оформлений матеріал контрольної роботи (можна включати таблиці, рисунки, схеми), список використаних джерел, якими скористався здобувач вищої освіти при написанні контрольної роботи. Контрольна робота виконується в електронному форматі. Обсяг контрольної роботи від 3 до 5 сторінок (шрифт Times New Roman, 14 pt, 1,5 міжстроковий інтервал). Оформлений файл контрольної роботи здобувачі завантажують на інформаційно-освітню сторінку Moodle. Варіанти контрольної роботи надаються безпосередньо в кабінети здобувачів вищої освіти на платформі Moodle. В робочій програмі наведено приклад Варіанту 0.

Контрольна робота з освітньої компоненти «Фізична культура і спорт в закладах вищої освіти»

Варіант 0

1. Ознаки професіоналізму викладача фізичної культури і спорту в ЗВО.
2. Аналіз системи фізичного виховання в ЗВО країни Європи (на вибір).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75 - 81	C		
67-74	D		
60-66	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Критерії оцінювання Контроль успішності здобувача вищої освіти здійснюється з використанням методів і засобів, що визначенні в ЧНУ ім. П. Могили. Академічні успіхи здобувача вищої освіти оцінюються за шкалою, яка застосована в ЧНУ імені Петра Могили з переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Зараховано/Відмінно А - Здобувач має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати дефініції, використовуючи спеціальну термінологію, володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми у галузі фізичної культури і спорту. Вміє творчо застосувати здобуті практичні вміння і навички при аналізі основних питань курсу та використовує їх під час відповіді.

Зараховано/Добре В - Здобувач має глибокі міцні ґрунтовні знання, використовує практичні навички, але може допустити неточності в формулюванні, незначні помилки в наведених прикладах.

Зараховано/Добре С - Здобувач знає програмний матеріал у повному обсязі, але не вміє поєднувати теоретичні і практичні аспекти фізичної культури і спорту. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.

Зараховано/Задовільно D. - Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння необхідності поєднання теорії і практики у фізичній культурі, але допускає неточності в термінології, відповіді неповні, серед яких є значна кількість суттєвих.

Зараховано/Задовільно E. - Здобувач має базовий рівень знань, володіє необхідними вміннями та практичними навичками для вирішення стандартних завдань спортивної діяльності; виявляє розуміння лише основних положень навчального матеріалу; здатний, з помилками та з додатковими питаннями, сформулювати визначення понять та категорій.

Незараховано/Незадовільно FX. - Здобувач мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях, не пов'язує теорію і практику фізичної культури і спорту в єдину структуру.

Незараховано/Незадовільно F. - Здобувач не володіє необхідними знаннями, вміннями, навичками та науковими термінами, не використовує практичні вміння і навички з фізичної культури і спорту, демонструє низький рівень теоретико-методичних знань та умінь.

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними нормативно-правовими актами України та внутрішніми нормативними документами університету:

- Про академічну доброчесність: Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX (введений в дію 31.07.2026). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>

- Етичний кодекс Чорноморського національного університету імені Петра Могили. URL:

https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Etichnij_kodeks.pdf

- Положення про академічну доброчесність у Чорноморському національному університеті імені Петра Могили. URL: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_u_CHNU_imeni_Petra_Mogili.pdf

- Положення про запобігання плагіату та порядок його виявлення в академічних текстах в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили URL: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Polozhennya_pro_zapobigannya_plagiatu_-1.pdf.

- Політика використання технологій штучного інтелекту в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили. URL: <https://chmnu.edu.ua/politika-vikoristannya-tehnologij-shtuchnogo-intelektu-v-chornomorskomu-natsionalnomu-universiteti-imeni-petra-mogili/>

Література

Основна література:

1. Гавришко, С. Г., Гармата, О. М., Кириченко, В. М., Яковлів, В. Л., & Максимченко, В. І. (2024). ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15, 2024. (6(179)), С. 81-85. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.6\(179\).14](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.6(179).14)
2. Гальченко Л. В., Дядечко І. Є. Студентський спорт : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності "Фізична культура і спорт" освітньо-професійної програми "Спорт". Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 109 с.
3. Захарова О. В. Заняття з фізичного виховання у процесі розв'язання проблеми дефіциту рухової активності студентської молоді./ О.В.Захарова, Т.Є.Мотузенко, В. В. Махно // Наукові записки, 2022. Вип.206. С.133-140. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-206-133-140>
4. Концептуалізація компетентнісного підходу до професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту в контексті змішаного навчання : колективна монографія / за заг. ред.: О. К. Корносенко, О. В. Даниско ; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 252 с.
5. Лекційний курс з дисципліни “ Фізичне виховання у закладах вищої освіти ”/ Укл. О.І. Булгаков, Є.І. Жуковський – Житомир: Вид-во ЖДУ ім.І.Франка, 2022. 50 с.
6. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.
7. Практикум з фізичного виховання у закладах вищої освіти : навчальний посібник / І. Г. Бондаренко, Г. К. Тарасова, О. В. Бондаренко та інші. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 80 с.

Додаткова література:

1. Грибан Г.П., Гарлінська А.М., Солодовник О.В. та ін. Формування культури здорового способу життя здобувачів закладів вищої освіти засобами фізкультурно-оздоровчої діяльності. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наукових праць. За ред. О.В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. Випуск 6 (151) 22. С. 42–46.
2. Грибан Г.П. Теоретико-методичні аспекти формування культури здоров'я здобувачів закладів вищої освіти. Фізичне виховання і спорт в навчальних закладах України на сучасному етапі: стан, напрямки та перспективи розвитку. Зб. наук. праць XXVIII Всеукр. науково-практ. конф Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Кропивницький: ФОП Піскова М.А., 2022. С. 3–8.
3. Методика проведення занять фізичного виховання у закладах вищої освіти III-IV рівнів акредитації : навч.-метод. посіб. / уклад.: О. А. Согоконь, О. В. Донець ; Полт.нац. пед. ун-тет імені В. Г. Короленка. – Полтава : Видавець Шевченко Р.В., 2019. 55 с. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/16556/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D1%8>

[F%D1%82%D1%8C%20%D1%84%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf](http://www.consultant.ua/parus.ua/?doc=02ZCE2944F)

Internet – ресурси

1. Довідник професійно-кваліфікаційних характеристик професій працівників. Вип. 85. Спортивна діяльність. Корпорація Парус. URL: <http://consultant.parus.ua/?doc=02ZCE2944F>
2. Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvitasport.org>
3. Концепція Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 р. № 1320-р. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1320-2015-p>
4. Кузьменко О.О. Сучасний стан державного управління фізичною культурою та спортом в Україні та Європі [Електронний ресурс]: http://archive.nbuv.gov.ua/Portal/soc_gum/Dtr_du/2011_3/files/DU311_07.pdf
5. Національна бібліотека України ім. Вернадського, м. Київ, пр. Голосіївський, 3. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
6. Положення про спортивний клуб ЧНУ імені Петра Могили. URL: https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/Dokument_Polozhennya_sportklubu.pdf
7. Про утворення фізкультурно-спортивних клубів та їх осередків у вищих, середніх і професійно-технічних навчальних закладах. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0210290-02#Text>
8. International Charter of Physical Education, Physical Activity and Sport <https://www.unesco.org/en/sport-andanti-doping/international-charter-sport>